

Национални програм за сузбијање сиве економије

Влада Републике Србије усвојила је 17.12.2015. године Национални програм за сузбијање сиве економије. Концепт сиве економије односи се најчешће на неки од њена три најзаступљенија појавна облика и то: рад на црно, избегавање плаћања пореза и нелегално пословање. **Носилац** програма је Влада РС, НАЛЕД. **Трајање** Програма је дефинисано закључно са 2020. годином. **Финансијска средства** су обезбеђена из буџета Републике Србије.

Узимајући у обзир да јединствена политика сузбијања сиве економије има елементе хоризонталне политике, поједине области овог програма већ су у мањој или већој мери обухваћене другим стратешким документима. Самим тим, овај Програм **усклађен је са следећим стратешким документима**: Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији и Акциони план за спровођење стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2015-2017. године; Националном стратегијом за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године са акционим планом; Националном стратегијом реформе правосуђа за период 2013-2018. године; Стратегијом за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период од 2015. до 2020. године и Акционим планом за спровођење Стратегије за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за 2015. са пројекцијом за 2016. годину; Стратегија истраге финансијског криминала за период 2015. до 2016. године.

Општи циљ Националног програма за сузбијање сиве економије је да се у периоду од 2015. до 2020. године, спровођењем мера Националног програма смањи обим сиве економије са 30,1% на 26,7% учешћа у БДП Републике Србије (МММС метод) и унапреде услови за пословање у Републици Србији. Предуслов за остварење општег циља, који представља стратешку визију Националног програма, јесте остварење **четири посебна циља** Програма и то:

- Ефикаснији надзор над токовима сиве економије;
- Унапређење функционисања фискалног система;
- Смањење административног и парафискалног оптерећења за привреду и грађане;
- Подизање свести грађана и привреде о значају сузбијања сиве економије и мотивација за поштовање прописа.

У оквиру сваког од четири посебна циља, изложене су мере за спровођење Националног програма за сузбијање сиве економије. Основни **узроци/проблеми** који привреду доводе у стање сиве економије су:

- Низак ниво пореске културе;
- Недовољно ефикасан инспекцијски и царински надзор;
- Неефикасност државних органа и корупција;
- Висока незапосленост и сиромаштво и
- Дестимулативна пореска политика и велико административно оптерећење.

Неадекватним реаговањем на ове узрочне претње, последично се ствара велика привредна штета која се испољава у виду смањених тржишних прихода; учесталих повреда права из радног односа; нелојалне конкуренције; искривљене свести грађана и привреде о сивој економији као и у виду угрожене безбедности здравља на раду.

Институционални оквир за спровођење Националног програма сачињава Координационо тело које је образовано одлуком Владе, као и стручна група Координационог тела. Састав институционалног оквира сачињавају следеће институције: Кабинет председника Владе, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова, Пореска управа, Управа царина, Републички секретаријат за јавне политике, Национална алијанса за локални економски развој, Савез за фер конкуренцију и Привредна комора Србије.

У оквиру Програма постављена су **главна три индикатора** за праћење успешности остварења стратешких циљева са изворима за праћење и пројекцијом за 2020. годину. То су: учешће сиве економије у БДП Републике Србије, ПДВ јаз, у % хипотетичког ПДВ и учешће неформално запослених у укупној запослености.

Национални програм за сузбијање сиве економије садржи и **детаљан акциони план** за спровођење програма који се односи на 2016. и 2017. годину.

Цео текст стратегије можете наћи [овде](#)